

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

з науково-педагогічної роботи

Людмила СТЕПАНЕНКО

«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ ХОРЕОГРАФІЇ

для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	<u>02 «Культура і мистецтво»</u>
Спеціальність	<u>024 «Хореографія»</u>
Освітній рівень	<u>перший (бакалаврський)</u>
Освітня програма	<u>«Класична хореографія»</u>
Спеціалізація	<u>(за наявності)</u>
Вид дисципліни	<u>обов'язкова</u>
Форма навчання	<u>денна, заочна</u>
Навчальний рік	<u>2022/2023</u>
Кількість кредитів ECTS	<u>6/180</u>
Мова викладання, навчання й оцінювання	<u>українська</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік, екзамен</u>

Викладач: Корисько Наталія Михайлівна

Пролонгація за рішенням науково-методичної ради НАКККіМ

Розробник:

КОРИСЬКО Наталія Михайлівна, доцент, професор кафедри хореографії.

ПОГОДЖЕНО:

Директор інституту сучасного
мистецтва

Михайло КУЛИНЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Завідувач кафедри хореографії

Мирослав ВАНТУХ

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 р. Протокол № 1 від «25» серпня 2022 р.

Погоджено з гарантом освітньої програми «Класична хореографія»

Гарант освітньої програми Вікторія ШУМІЛОВА

«29» серпня 2022 р.

Схвалено науково-методичною радою Академії

Протокол від «30» серпня 2022 р. № 5

Голова науково-методичної ради Людмила СТЕПАНЕНКО

1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація (опис) навчальної дисципліни(у т. ч. міждисциплінарні зв'язки):

Навчальна дисципліна «Історія хореографії» є основною дисципліною, частиною підготовки здобувачів вищої освіти освітнього рівня (перший) бакалаврський, викладається на 4 курсах (VII, VIII семестри). Міждисциплінарні зв'язки: «Історія української державності і культури», «Історія мистецтв», «Мистецтво балетмейстера», «Методика виконання класичного танцю», «Майстерність народно-сценічного танцю», «Методика виконання сучасного танцю», «Методика роботи з хореографічним колективом», «Практикум з побутово-бальної хореографії», забезпечуючи систему хореографічної освіти новітніми методиками, яких потребує сучасне мистецтво танцю.

Робоча програма забезпечена методичними рекомендаціями Корисько Н.М.: «Національна тема в Українському балетному театрі (40-50 рр. XX ст.) 2000р. « Зарубіжний балетний театр від витоків до середини XVIII століття » (2002 р), «Створення ансамблів народного танцю як нового жанру хореографічного мистецтва» (2002 р.), «Видатні майстри хореографічного мистецтва» (2003 р), «Історія хореографії» методичні рекомендації до самостійної роботи для здобувачів освітнього рівня « Бакалавр» (2021 р).

Також пропонується матеріал із підручника у двох частинах «Методика роботи з хореографічним колективом» (2015 р.) Шалапа С.В., Корисько Н.М. Лекційні та семінарські заняття формують у здобувачів вищої освіти володіння матеріалом щодо основних історичних етапів розвитку зарубіжного та вітчизняного хореографічного мистецтва. Розглядаються питання становлення та розвитку народного танцю та балетного театру, різновиди видів та жанрів мистецтва хореографії XX та початку XXI століть, здобувачи знайомляться із творчими здобутками визначних хореографів, балетмейстерів та виконавців. Велика увага зосереджена на питаннях українського народного танцювального мистецтва, його професіоналізації, становленню балетного театру і відтворенні національної теми у виставах українських балетмейстерів. При вивченні дисципліни передбачено перегляд балетних вистав ,відеозаписів кращих зразків хореографічного мистецтва. Тематика самостійної роботи спрямована на поглиблення знань з історико-теоретичних питань культури та мистецтва хореографії, є обов'язковою частиною навчального процесу здобувача вищої освіти для підготовки до наступного заняття. Передбачається самостійне опрацювання основних та додаткових джерел (література, відео, інтернет джерела і інше) за темою семінарського заняття.

2. Мета дисципліни – ознайомити майбутніх фахівців з історичними процесами становлення та розвитку зарубіжного та вітчизняного хореографічного мистецтва, провідними балетними театральними виставами, хореографічними постановками, визначними балетмейстерами, хореографами та виконавцями; простежити досягнення хореографічного мистецтва; формувати професійні

компетентності для майбутньої організаційної, творчої, педагогічної діяльності фахівця –хореографа.

3. Завдання :

- розглянути основні етапи розвитку світового хореографічного мистецтва ;
- ознайомити з історією зарубіжного хореографічного мистецтва ;
- визначити основні формотворчі процеси та історичні засади формування українського народного та професійного мистецтва;
- розглянути різновиди видів та жанрів хореографічного мистецтва ХХ-поч. ХХІ століть;
- аналізувати оновлення тем, сюжетів ,зміни в драматургії , музиці та хореографії ;
- ознайомити з творчими здобутками визначних хореографів, балетмейстерів, виконавців;
- сприяти розвитку творчого потенціалу при вдосконаленні знань за обраним фахом.

4. Компетентності, яких набуває здобувач при вивченні дисципліни відповідно до освітньої програми:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК01. Усвідомлення ролі культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

СК02. Здатність аналізувати основні етапи ,виявляти закономірності історичного розвитку мистецтв, стильові особливості ,види і жанри, основні принципи координації історико-стильових періодів світової художньої культури.

СК03. Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.

СК04. Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).

СК07. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

СК08. Здатність сприймати новітні концепції, усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в

актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини.

СК18. Здатність впроваджувати інноваційні ідеї для створення актуальних культурно-мистецьких проєктів з урахуванням тенденцій розвитку хореографічного мистецтва в культурних креативних індустріях.

5. Програмні результати навчання:

ПР02. Розуміти моральні норми і принципи та вміти примножувати культурні, наукові цінності і досягнення суспільства в процесі діяльності.

ПР03. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.

ПР06. Розуміти роль культури і мистецтва в розвитку суспільних взаємовідносин.

ПР07. Знати і розуміти історію мистецтв на рівні ,необхідному для застосування виражально-зображальних засобів відповідно до стилю, виду, жанру хореографічного проєкту.

ПР08. Розуміти хореографію як мистецький феномен ,розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види ,напрями ,стилі хореографії.

ПР09. Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно- категоріальним апаратом.

ПР12. Відшуковувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПР13. Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.

ПР23. Виявляти, генерувати і впроваджувати креативні ідеї в професійну діяльність.

Програма навчальної дисципліни складається з шести модулів:

1. Зарубіжне хореографічне мистецтво від витоків до XVII століття.
2. Зарубіжне хореографічне мистецтво XVIII-XIX століть.
3. Зарубіжний балетний театр XX початок XXI століть.
4. Історичні витoki української хореографії.
5. Становлення професійного хореографічного мистецтва України.
6. Хореографічне мистецтво України кінець XX початок XXI століть.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(для денної форм навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин						
		денна форма						
		усього	у тому числі					
л	с		п	С.к	м.к.	с.р.		
IV курс VII семестр								
МОДУЛЬ 1. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО ВІД ВИТОКІВ ДО XVII СТ.								
1.1.	Тема 1. Танець в Стародавньому світі.	7	2	2				3
1.2.	Тема 2. Танцювальна культура в епоху Середньовіччя.	7	2	2				3
1.3.	Тема 3. Мистецтво танцю доби Відродження. Становлення жанру придворного балету.	7	2	2				3
1.4.	Тема 4. Хореографічне мистецтво XVII століття.	7	2	2			2	3
1.5.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 1	30	8	8			2	12
МОДУЛЬ 2. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО XVIII –XIX СТОЛІТЬ.								
2.1.	Тема 5 Епоха Просвітництва та творчість хореографів –новаторів.	5	2	2				1
2.2.	Тема 6. Реформатор балетного мистецтва Ж. Ж. Новер.	6	2	2				2
2.3	Тема 7. Західноєвропейський балетний театр кінця ХУІІІ- І пол. ХІХ століття. Період предромантизму.	5	2	2				1
2.4.	Тема 8. Романтизм в балетному театрі.	6	2	2			2	2
2.5.	Тема 9. Видатні танцівниці епохи романтизму.	6	2	2				2
2.6.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 2.	30	10	10			2	8
МОДУЛЬ 3. ЗАРУБІЖНИЙ БАЛЕТНИЙ ТЕАТР ХХ ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТЬ.								
3.1	Тема 10. Пошуки нових форм в хореографічному мистецтві на початку ХХ століття.	6	2	2				2
3.2.	Тема 11.Балетні театри Західної, Східної Європи та США в І пол. ХХ століття.	6	2	2				2
3.3.	Тема 12. Творчість видатних майстрів	8	2	2			2	4

	хореографії II пол. XX століття.							
3.4.	Тема 13.Розвиток світового хореографічного мистецтва кінця XX поч. XXI століть.	8	2	2				4
3.5.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 3	30	8	8			2	12
	Всього за семестр	90	26	26			6	32
IV курс VIII семестр								
МОДУЛЬ 4. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ХОРЕОГРАФІЇ								
4.1.	Тема 14. Народне танцювальне мистецтво та його побутування.	13	2	2				9
4.2.	Тема 15. Перші балетні вистави. Народний танець на професійній сцені. Тема 16.Творчість видатних майстрів народного танцю В. Верховинця та В. Авраменка.	15	2	2			2	11
4.3.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 4.	30	4	4			2	20
Модуль 5. СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ.								
5.1.	Тема 17. Національна тема в балетах 40-60 р. р. XX століття.	9	2	2				5
5.2.	Тема 18.Павло Вірський –реформатор народно-сценічної хореографії.	9	2	2			2	5
5.3.	Тема 19.Балетний театр 70-90 –х р. р. XX століття.	10	2	2				6
5.4.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 5.	30	6	6			2	16
МОДУЛЬ 6. ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ КІНЕЦЬ XX ПОЧАТОК XXI СТОЛІТЬ								
6.1.	Тема 20. Народно-сценічна хореографія в Україні на початку XXI століття.	9	2	2				5
6.2.	Тема 21.Розвиток балетних театрів України кінець XX поч. XXI століть.	9	2	2				5
6.3.	Тема 22. Видатні балетмейстери та виконавці кінець XX поч. XXI століть.	10	2	2			2	6
6.4.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 6.	30	6	6			2	16
	Всього за семестр	90	16	16			6	52
	Всього з дисципліни	180	42	42			12	84

3.

(для заочної форм навчання)

№ з/п	Назва розділу і теми	кількість годин					
		денна форма					
		усього	у тому числі				
л	с		п	Сем. Кон.	м. к.	с. р.	
IV курс VII семестр							
МОДУЛЬ 1. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО ВІД ВИТОКІВ ДО XVII СТОЛІТТЯ.							
1.1.	Тема 1. Танець в Стародавньому світі.	7					7
1.2.	Тема 2. Танцювальна культура в епоху Середньовіччя.	7					7
1.3.	Тема 3. Мистецтво танцю доби Відродження. Становлення жанру придворного балету.	8	1	1			6
1.4.	Тема 4. Хореографічне мистецтво XVII століття.	8	1	1			6
Разом за модуль 1		30	2	2			26
МОДУЛЬ 2. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО XVIII–XIX СТОЛІТЬ							
2.1.	Тема 5 Епоха Просвітництва та творчість хореографів –новаторів.	7					7
2.2.	Тема 6. Реформатор балетного мистецтва Ж. Ж. Новер.	8	1	1			6
2.3.	Тема 7. Західноєвропейський балетний театр кінця ХУІІІ- І пол. ХІХ століття. Період предромантизму.	8	1	1			6
2.4.	Тема 8. Романтизм в балетному театрі.						
2.5.	Тема 9. Видатні танцівниці епохи романтизму.	7					7
Разом за модуль 2.		30	2	2			26
МОДУЛЬ 3. ЗАРУБІЖНИЙ БАЛЕТНИЙ ТЕАТР XX – ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТЬ.							
3.1	Тема 10. Пошуки нових форм в хореографічному мистецтві на початку ХХ століття.	6					6
3.2.	Тема 11. Балетні театри Західної, Східної Європи та США в І пол. ХХ століття.	8	1	1			6
3.3.	Тема 12. Творчість видатних майстрів хореографії ІІ пол. ХХ століття.	6					6
3.4.	Тема 13. Розвиток світового хореографічного мистецтва кінця ХХ поч. ХХІ століть.	8	1	1			6
3.5.	Модульний контроль	2				2	
3.6.	Разом за модуль 3	30	2	2		2	24

	Всього за семестр	90	6	6			2	76
IV курс VIII семестр								
МОДУЛЬ 4. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ХОРЕОГРАФІЇ								
4.1.	Тема 14. Народне танцювальне мистецтво та його побутування.	14	1	1				12
4.2.	Тема 15. Перші балетні вистави. Народний танець на професійній сцені. Тема 16. Творчість видатних майстрів народного танцю В. Верховинця та В. Авраменка.	16	1	1				14
.	Разом за модуль 4.	30	2	2				26
МОДУЛЬ 5. СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ.								
5.1.	Тема 17. Національна тема в балетах 40-60 р. р. XX століття.	10	1	1				8
5.2.	Тема 18. Павло Вірський – реформатор народно-сценічної хореографії.	10	1	1				8
5.3.	Тема 19. Балетний театр 70-90 –х р. р. XX століття.	10						10
.	Разом за модуль 5.	30	2	2				26
. МОДУЛЬ 6 . ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ КІНЕЦЬ XX ПОЧАТОК XXI СТОЛІТЬ.								
6.1.	Тема 20. Народно-сценічна хореографія в Україні на початку XXI століття.	10	1	1				8
6.2.	Тема 21. Розвиток балетних театрів України кінець XX поч. XXI століть.	8						8
6.3.	Тема 22. Видатні балетмейстери та виконавці кінець XX поч. XXI століть.	10	1	1				8
6.4.	Модульний контроль	2					2	
	Разом за модуль 6	30	2	2			2	24
	Всього за семестр	90	6	6			2	76
	Всього з дисципліни	180	12	12			4	152

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

IV курс, VII семестр

МОДУЛЬ 1. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО ВІД ВИТОКІВ ДО XVII СТОЛІТТЯ

Тема 1. Танець у Стародавньому світі

Анотація до лекції 1.1.

Танець у культурі древніх цивілізацій – Давньої Греції, Древнього Риму. Танець Греції як чинник гармонійного розвитку особистості та фізичної досконалості. Поділ танців на : військові ,ритуальні(культові), суспільні, театральні, побутові. Навчання танцю. Відтворення та імітація бойових дій в військових танцях. Характер виконання, танець-змагання. Ритуальні(культові) танці. Хороводний характер, присвята богам. Суспільні танці-міські та сільські ,масовий характер їх виконання. Значення театру в житті греків. Танець в драматургії Есхіла, Софокла, Евріпіда, Арістофана. Жанри театральних танців: емелія, сиккініда, кордак. Пантоміма в театральних виставах. Особливості танцю в Древньому Римі. Розважальний характер, видовищність.

План

1. Танець у культурі Давньої Греції.
2. Класифікація танців.
3. Театр в житті Давньої Греції.
4. Танцювальне мистецтво Древнього Риму.

Семінарське заняття № 1 до теми 1.1.

Підготувати матеріал у вигляді тез та короткого конспекту.

1. Танець в житті Давньої Греції.
2. Суспільні танці, їх поділ.
3. Військові танці-особливість виконання, характерні ознаки, характер виконання.
4. Ритуальні (культові) танці. Хороводи та їх особливий супровід.
5. Театральне мистецтво Давньої Греції.
6. Особливості виконання танців в драмі, трагедії та комедії.
7. Танець в драматургії Есхіла, Арістофана, Евріпіда, Софокла.
8. Характерні ознаки танцювального мистецтва Древнього Риму.
9. Видовища та свята в житті римлян.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.1.

Опрацювати вивчений матеріал (тези та короткий конспект)

1. Охарактеризувати культуру Давньої Греції.
2. Проаналізувати значення танцю в драматургії Есхіла, Аристофана, Еврипіда, Софокла.
3. Визначити жанри театрального танцю.
4. Охарактеризувати характер танцювальної культури Древнього Риму.

Література: 3

Інтернет ресурси: 2, 3.

Тема 1.2. Танцювальна культура в епоху Середньовіччя

Анотація до лекції 1.2.

Народні танці та зв'язок танцю з трудовими процесами, іграми, народними святами. Хороводи як один із давніх видів танцю, масовий характер. Поява бранлю ,їх різновиди. Вплив церковної ідеології на філософію, мистецтво цього періоду. Виникнення літургійної драми. Масові свята та видовищність. Придворні танці – басданси, їх характеристика, зв'язок з етикетом феодального суспільства-стиль, манера, техніка. Гістріони – перші бродячі професійні актори раннього Середньовіччя. Турніри та театралізовані видовища в замках. Середньовічний театр, його жанри.

План

1. Народний танець в ранньому Середньовіччі.
2. Хоровод та бранль як найдавніші танці.
3. Особливості літургійної драми.
4. Придворні танці, характеристика.
5. Перші професійні актори Середньовіччя.
6. Театральне мистецтво, його багатожанровість.

Семінарське заняття № 2 до теми 1.2.

Підготувати відповіді на питання у вигляді презентації (будь які 2 питання).

1. Народні обряди та свята Середньовіччя.
2. Роль і місце танцю та пантоміми в літургійній драмі.
3. Різновиди бранлів та хороводів.
4. Виникнення придворного танцю.
5. Театральні жанри Середньовічного театру: мікраль містерія, мораліте, фарс.
6. Середньовічні лицарські турніри.
7. Костюм в епоху Раннього Середньовіччя.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.2.

Використовуючи джерельну базу опрацювати матеріал, працювати над презентацією до семінарських занять.

1. Охарактеризувати народні танці та їх зв'язок зі святами, працею, іграми.
2. Визначити та надати характеристику аристократичним танцям (басданси).

3. Характеристика гістріонів.

4. Проаналізувати турніри та театральні видовища Середніх віків.

Література: 3

Інтернет ресурси: 2, 3.

Тема 1.3. Мистецтво танцю доби Відродження. Становлення жанру придворного балету

Анотація до лекції 1.3.

Розквіт культури в епоху Відродження. Гуманістичні ідеї як головні принципи розвитку мистецтва. Нові музичні форми. Народні танці -джерело виникнення нових танцювальних форм. Формування балету як театального мистецтва в Італії. Теоретики мистецтва танцю: Доменіко де П'яченца, Гульєльмо Ебрео, Ф.Карозо, Ч.Негрі. Танець в видовищах : пасторалі, апофеози, італійська драма, мадригальні балети. Зародження опери, танець в опері. Комедія дель арте, її вплив на балетний театр. Вплив теоретичних та практичних основ італійського танцювального мистецтва на придворну культуру Франції. Виникнення маскарадів. «Плеяда» та її роль у розвитку придворного балету. Балетмейстер Бальтазаріні, балет «Комедійний балет королеви». Танцювальна культура Англії. Побутові народні танці, танець в аристократичному світі. Маска як жанр придворної вистави Англії. Театр В.Шекспіра. Бен Джонс та його вистава «Маска прекрасного Лондона».

План

1. Танцювальна культура епохи Відродження.
2. Зародження балетного мистецтва в Італії.
3. Теоретики мистецтва танцю.
4. Становлення оперного мистецтва.
5. Комедія дель арте.
6. Французька танцювальна культура.
7. «Плеяда» та її роль у розвитку придворного балету.
8. Танцювальна культура Англії. Народні та придворні танці.
9. В.Шекспір та його театр.
10. Маска – жанр придворної вистави Англії.
11. Бен Джонс, його вистави.

Семінарське заняття № 3 до теми 1.3.

1. Охарактеризувати хореографічну культуру епохи Відродження.
2. Виникнення балетного мистецтва в Італії.
3. Теоретичні засади танцювальної культури. Видатні теоретики цього періоду.

4. Значення комедії дель арте для розвитку театрального мистецтва.
5. Охарактеризувати виникнення опери як театрального жанру. Танець в опері.
6. Вплив італійської культури на французьку придворну культуру.
7. Виникнення маскарадів.
8. Придворний балет Франції. Вплив «Плеяди» на його становлення.
9. Характеристика народних та придворних танців Англії.
10. Охарактеризувати твори В. Шекспіра.(на вибір.)
11. Маска та антимаска - характерні особливості .
12. Охарактеризувати вистави Бен Джонса.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.3.

1. Опрацювати матеріал (короткий конспект)
2. Використовуючи джерельну базу, конспект, відеоматеріали, підготувати презентацію на тему : Видатні теоретики мистецтва танцю епохи Відродження; танцювальна культура Англії. Народні та придворні танці.

Література :3

Інтернет ресурси:2, 3, 4.

Тема 1.4. Хореографічне мистецтво XVII століття

Анотація до лекції 1.4.

Французький балет XVII століття. Класицизм, естетичні принципи. Творчість Ж. Люллі, вплив музики на танець. Опері-балети композитора. Балетмейстер П. Бошан. Відкриття Королівської Академії танцю (1661). Розробка П. Бошаном системи сценічного танцю, канонізація сценічних рухів. Комедії-балети Ж. Б. Мольєра. Творча співпраця Ж. Люллі з Ж.Б. Мольєром. Виконавці М.Блонді та Ж.Балон. Англійський балет XVII століття. Виконавець Дж. Прійст. Вплив творчості виконавця на подальший розвиток англійського балету.

План

1. Класицизм – напрям у мистецтві XVII століття.
2. Балет Франції .
3. Творчість композитора Ж. Люллі.
4. П. Бошан, його роль в формуванні системи класичного танцю.
5. Створення високого жанру комедії-балет Ж. Б. Мольєром.
6. Виконавське мистецтво.
7. Англійський балет XVII століття.

Семінарське заняття № 4 до теми 1.4.

1. Охарактеризувати епоху Класицизму XVII століття.
2. Особливості французького балету.
3. Опері-балети та балетні арії Ж. Люллі.

4. Королівська Академія танцю, її роль у професіоналізації танцю.
5. Творчість П. Бошана.
6. Комедія-балет та її творець Ж.Б. Мольєр.
7. Охарактеризувати комедії-балети «Докучні», «Міщанин у дворянстві.»
8. Англійський балет. Виконавець Дж. Прійст.

Завдання для самостійної роботи до теми 1.4.

1. Опрацювати матеріал по темі (тези).
2. Переглянути відеоматеріали з творами Ж. Б. Мольєра.
3. Здійснити огляд одного із зазначених творів Ж.Б. Мольєра : «Міщанин у дворянстві», «Шлюб мимоволі», «Удаваний хворий».

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля та виконується у формі презентації *Про хореографічне мистецтво XVII століття.*

Література :3

Інтернет ресурси: 2, 3, 5.

МОДУЛЬ 2. ЗАРУБІЖНЕ ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО XVIII-XIX СТОЛІТЬ

Тема 2.1. Епоха Просвітництва та творчість хореографів-новаторів.

Анотація до лекції 2.1.

Просвітницька філософія та її вплив на балетний театр. Реформа театру. Розвиток танцювальної техніки, формування хореографічної школи. Театр Англії. Хореограф Дж. Уївер. Просвітницький характер ідей, новизна постановок Дж. Уївера. Балети хореографа. Пантоміма в творчості Дж. Річа. Вплив комедії дель арте на виникнення пантоміми в Англії. Боротьба за самостійність балету.

Австрійський балет. Новаторські прийоми в постановках Ф. Хільфердінга. Значення хореографа у формуванні дієвого балету. Балетні драми та казково-міфологічні теми в балетах Ф. Хільфердінга. Хореограф Г. Анджоліні. Співпраця з композитором Х. Глюком .Боротьба за дієвий балет. Видатні танцівники та танцівниці: Л. Дюпре, Г. Вестріс, О. Вестріс, Ф. Прево, М. Камарго, М. Салле.

План

1. Балетний театр в епоху Просвітництва.
2. Балетний театр Англії.
3. Новизна постановок Дж. Уївера та Дж. Річа.
4. Боротьба за дієвий балет в творчості Ф. Хільфердінга та Г. Анджоліні.
5. Танцівники Ф. Прево, Л. Дюпре, М. Камарго, М. Салле, Вестріси (батько та син).

Семінарське заняття № 5 до теми 2.1.

1. Охарактеризувати епоху Просвітництва.
2. Англійський театр.
3. Творчість Дж.Уівера
4. Пантоміма в постановках Дж.Річа.
5. Балет Австрії-характерні особливості, представники.
6. Жанрові балети Ф.Хільфердінга.
7. Особливості в творчості Г.Анджоліні.
8. Танцівники епохи Просвітництва .
9. Новаторські прийоми в творчості М.Камарго,М.Салле.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.1.

1. Опрацювати матеріал (короткий конспект)
2. Використовуючи джерельну базу, конспект, відеоматеріали, підготувати презентацію на тему : Балетний театр епохи Просвітництва.

Література: 3

Інтернет ресурси: 2, 3, 6.

Тема 2.2. Реформатор балетного мистецтва Ж. Ж. Новер

Анотація до лекції 2.2.

Творчість Ж.Ж. Новера. Суть реформи майстра хореографії. Праця Ж.Ж. Новера «Листи про танець і балети». Ж.Ж. Новер про зв'язок мистецтва хореографії з дійсністю, про танець, пантоміму, дієвий танець, музику, про створення балету, про виховання виконавців, про роботу балетмейстера з композитором та художником.

Жанр трагедії в творчості балетмейстера. Комедійні балети Ж.Ж. Новера. Значення творчих здобутків Ж.Ж. Новера для майбутнього розвитку балетного театру.

План

1. Творчий шлях Ж.Ж. Новера.
2. Вплив ідей просвітництва на формування поглядів балетмейстера.
3. Праця Ж.Ж. Новера «Листи про танець і балети» .
4. Створення жанру трагедії в балеті.
5. Комедійні балети хореографа.
6. Значення реформи балетмейстера для подальшого розвитку балетного театру.

Семінарське заняття № 6 до теми 2.2.

Підготувати відповіді на питання:

1. Біографія Ж.Ж. Новера.
2. Перші балетні вистави хореографа.
3. «Листи про танець і балети» – творчий доробок майстра, теоретичне обґрунтування реформи балетного мистецтва.
4. Огляд 15 листів.
5. Балети Ж.Ж.Новера у жанрі трагедії.
6. Комедійні балети.
7. Вплив Д.Гарріка на формування реформаторських ідей Ж.Ж. Новера.
8. Вплив творчості хореографа на розвиток балетного театру.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.2.

1. Опрацювати матеріал по темі (тези).
2. Ознайомитись з книгою Ж.Ж. Новера «Листи про танець і балети».(конспект).
3. Підготувати есе на 3-4 сторінки « Значення спадщини Ж.Ж. Новера для розвитку балетного мистецтва».

Література: 3, 4.

Інтернет ресурси: 2, 3, 7.

Тема 2.3. Західноєвропейський балетний театр кінця XVIII – першої половини XIX століття. Період предромантизму

Анотація до лекції 2.3.

Особливості періоду предромантизму. Звернення до літературних тем. Музика як невід’ємна складова задуму хореографічного твору. Сценографія, костюми та їх зміни в балетних виставах. Творчість хореографа Ж.Доберваля. Балет «Марна пересторога» як взірць балету-комедії. Сценічна доля вистави. Значення творчості Ж.Доберваля в подальшому розвитку балетного театру. Балетний театр Італії. Творчість С.Вігано. Утвердження жанру хореодрами. Балети: «Міра», «Отелло», «Титани». Звернення С.Вігано до літературних сюжетів. Танцівники Л.Пекур, Ж.Баллон.

План

1. Період предромантизму в балетному театрі.
2. Література, музика та декоративне оформлення в період предромантизму.
3. Творчість хореографа Ж.Доберваля.
4. Балет-комедія «Марна пересторога».
5. Балетний театр Італії.
6. Хореограф та танцівник С.Вігано.
7. Хореодрами як балетний жанр в творчості С.Вігано.
8. Танцівники I пол.XIX століття.

Семінарське заняття № 7 до теми 2.3.

1. Охарактеризувати період предромантизму в балеті Західної Європи.
2. Балетмейстер Ж.Доберваль.
3. Творчі доробки хореографа.
4. Характеристика героїв балету «Марна пересторога.»
5. Творчість С.Вігано.
6. Охарактеризувати балети хореографа.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.3.

1. Опрацювати матеріал (короткий конспект)
2. Використовуючи джерельну базу, конспект, відеоматеріали, підготувати презентацію на тему : Предромантизм в балетному театрі Західної Європи.
3. Переглянути відео запис балету «Марна пересторога».

Література: 3.

Інтернет ресурси : 2, 3, 8.

Тема 2.4. Романтизм в балетному театрі

Анотація до лекції 2.4.

Загальна характеристика романтизму. Романтизм у балетному театрі. Нові теми, ідеї, сюжети. Збагачення танцювальної техніки, виражальних засобів. Пріоритет – жіночий танець. Життєвий і творчий шлях Ф.Тальйоні. Балет «Сильфіда». Суть хореографічної реформи Ф.Тальйоні. Балетмейстер Ж.Кораллі. Творчі доробки майстра. Творчість Ж.Перро. Балети Ж.Перро: «Наяда і рибалка», «Есмеральда», «Фауст», «Па де катр». Історія створення балету «Жізель», виражальні засоби вистави. Балетмейстер А.Бурнонвіль. Заснування датської школи класичного балету. Балет «Неаполь». Балетний театр 50–60 р. ХІХ століття. Балетмейстер М.Петіпа.

План

1. Романтизм у різних видах мистецтва.
2. Романтизм в балеті.
3. Творчість Ф.Тальйоні.
4. Головні герої балету «Сильфіда.»
5. Балети Ж.Кораллі.
6. Творчі знахідки в балетах Ж.Перро.
7. Балет «Жізель» -вершина романтичного балету.
8. Балетмейстер А.Бурнонвіль.
9. Творчий шлях М.Петіпа.

Семінарське заняття № 8 до теми 2.4

1. Проаналізувати романтизм у музиці, літературі, живописі, опері.
2. Романтизм в балетних виставах.

3. Балетні вистави та виражальні засоби в балетах Ф.Тальйоні.
4. Участь Ж.Кораллі в постановці балету «Жізель.»
5. Основні етапи творчості Ж.Перро.
6. Характеристика образів, виражальні засоби балету «Жізель.»
7. Балетні образи в виставі «Неаполь» А.Бурнонвіля.
8. Охарактеризувати балети М.Петіпа «Баядерка.», «Дон Кіхот.»

Завдання для самостійної роботи до теми 2.4

1. Опрацювати матеріал (стислий конспект)
 2. Використовуючи джерельну базу, конспект, відеоматеріали, підготувати презентацію на тему : « Романтизм в Західноєвропейському мистецтві.»
 3. Переглянути відео запис балетів «Сильфіда», «Жізель», «Неаполь», «Баядерка», «Дон Кіхот».
- Інтернет ресурси: 2, 3, 9.*

Тема 2.5. Видатні танцівниці епохи романтизму

Анотація до лекції 2.5.

Танцівниці епохи романтизму. Творча біографія М.Тальйоні. Перші вистави. Ідеал романтичного жанру – образ Сильфіди. Значення творчості М.Тальйоні в утвердженні романтичного балету. Танцівниця Ф.Ельслер. Особливості сценічного образу танцівниці. Творча співпраця з балетмейстером Ж.Перро. Балети «Есмеральда,» «Катарина – донька розбійника». Танцівниця К.Грізі. Головні творчі здобутки у творчості танцівниці, образи Жізель, Есмеральди. Творчість Ф.Черріто. Співпраця з Ж.Перро та А.Сен-Леоном. Танцівниця Л.Гран. Формування особистості під керівництвом А.Бурнонвіля. Гастрольна діяльність. Вплив творчості видатних танцівниць епохи романтизму на розвиток жіночого танцю в балеті.

План

1. М.Тальйоні –видатна представниця романтичного балету.
2. Участь в балеті «Сильфіда». Створення фантастично-феєричного образу.
3. Творчість Ф.Ельслер.
4. Балети за участі танцівниці.
5. Співпраця К.Грізі з Ж.Перро. Створення образу Жізель.
6. Ф.Черріто .Її роль в романтичних балетах.
7. Гастролі Л. Гран. Участь в балетах Датського Королівського балету.

Семінарське заняття № 9 до теми 2.5.

1. Характеристика жіночого танцю епохи романтизму.
2. Роль М.Тальйоні в формуванні романтичних образів.
3. Характерний танець в творчості Ф.Ельслер.
4. Балет «Жізель» та перша виконавиця партії К.Грізі.

5. Балетні образи Ф.Черріто.
6. Творчий шлях танцівниці Л.Гран.

Завдання для самостійної роботи до теми 2.5.

1. Опрацювати матеріал по темі тези.
2. Використовуючи джерельну базу, конспект, відеоматеріали, підготувати презентацію на будь яку з тем : « М.Тальйоні-як взірець романтичного балету», «Балет «Жізель»-вершина романтичного жанру», «Створення образів танцівницею Ф.Ельслер».
4. Переглянути відео записи балетів: «Наталі, або Швейцарська молочниця», «Есмеральда».

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 2

Модульний контроль є результатом вивчення кожного модуля та виконується у формі 2-х презентацій «Ж.Ж.Новер – реформатор балетного мистецтва. Книга Ж.Ж.Новера «Листи про танець та балети»; « Видатні балетмейстри та танцівниці епохи романтизму».

Література :3

Інтернет ресурси: 2, 3, 9.

МОДУЛЬ 3. ЗАРУБІЖНИЙ БАЛЕТНИЙ ТЕАТР ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ

Тема 3.1. Пошуки нових форм У хореографічному мистецтві на початку ХХ століття

Анотація до лекції 3.1.

Зародження танцю модерн. Творчі пошуки Ф.Дельсарта. Пластичні можливості, емоційність, пошук нової пластичної мови. Ритмічно-музичне виховання в системі роботи Е.Жак-Далькроза. Нові погляди на танець А.Дункан. Імпровізаційний характер її творчості. Використання нетанцювальної музики в творчості А.Дункан. Східний танець в стилізованих формах Р.Сен-Деніс . Нові пошуки та поєднання в постановках класичного та вільно пластичного танцю Т.Шоуна.

План

1. Визначення танцю модерн.
2. Творчість Ф.Дельсарта.
3. Особливості музично-ритмічного виховання Е.Жан-Далькроза.
4. Айседора Дункан яскрава представниця танцю модерн.
5. Стилізація в пластичній мові Р.Сен-Деніса
6. Творчі пошуки Т.Шоуна.

Семінарське заняття № 10 до теми 3.1.

Підготувати питання:

1. Зародження танцю модерн.
2. Охарактеризувати пошуки Ф.Дельсарта.
3. Визначити важливість ритмічно-музичного виховання за Е.Жан-Далькросом.
4. Охарактеризувати творчість А.Дункан
5. Особливості виконання та постановок Р.Сен-Деніса та Т.Шоуна.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.1.

Опрацювати викладений матеріал. Охарактеризувати діяльність Ф.Дельсарта, Е.Жан-Далькроза, А.Дункан у вигляді творчої презентації.

Література: 25,47,51

Інтернет ресурси :2,3

Тема Тема 3.2. Балетні театри Західної, Східної Європи та США в I половині XX століття

Анотація до лекції 3.2.

Балетний театр Англії. Творчість Нінетт де Валуа. Відкриття балетної школи, увага до класичного балету. Творчість М.Рамбер. Учениця та послідовниця Ф.Далькроза. Відкриття школи. Танцівниця М.Фонтейн. Її основні балетні образи . Французький балетний театр. Творчість С.Лифаря. Виконавська майстерність митця. Відродження Паризької опери. Балетні вистави С.Лифаря : «Ікар», «Ромео і Джульєтта». Видатні танцівники І Шовіре, Л.Дейде. Розвиток балетного мистецтва в Америці. Творчість Дж.Баланчина. Створення «New York City Ballet». Балети «Серенада», «Кончерто бароко» та ін. Сучасний танець в США. Хореограф М.Грехем, особливості її творчої індивідуальності. Сучасна хореографія в творчості Рудольфа фон Лабана ,новий напрямок хореографії танцю модерн у формі «експресивного танцю». Мері Вігман – німецька танцівниця і хореограф, засновниця європейсько-пластичного танцю «модерн» та танцювальної терапії. Одна з визначних постатей у європейській сучасній хореографії.

План

1. Балетний театр Англії. Творчість Нінетт де Валуа.
2. Естетика М.Рамбер учениці Ф.Далькроза.
3. Представниця англійського балету М.Фонтейн.
4. Творчі здобутки С.Лифаря як балетмейстера Паризької опери.
5. Танцівниця Івет Шовіре.
6. Балет США. Балетмейстер Дж.Баланчин.
7. Новаторські принципи М.Грехем в сучасній хореографії.
8. Німецькі хореографи нових форм танцю Р.фон Лабан та М.Вігман.

Семінарське заняття № 11 до теми 3.2.

1. Охарактеризувати балетний театр Англії I пол. XX століття через творчість Нінетт де Валуа, М.Фонтейн.
2. Визначити внесок С.Лифаря у відродження французького балету та Паризької опери.
3. Розвиток балетного мистецтва в США. Творчість Дж.Баланчина.
4. Визначити роль М.Грехем в сучасній хореографії XX століття.
5. Охарактеризувати нові форми сучасної хореографії в німецькій танцювальній культурі.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.2.

Опрацювати матеріал у вигляді стислого конспекту.

Висвітити будь-яке питання у формі есе (2-3 стор) : Внесок С.Лифаря у відродження балетного театру Франції; Новаторство у сучасній хореографії М.Грехем; Експериментатори Р.фон Лабан та М.Вігман.

Література : 25, 47, 51.

Інтернет ресурси : 2, 3.

Тема 3.3. Творчість видатних майстрів хореографії II пол. XX століття

Анотація до лекції 3.3.

Пошуки нових тем, прийомів, хореографічної лексики, композиційної побудови, образного мислення в сучасному мистецтві та балетних театрах світової хореографічної культури. Нові пошуки виразності в безсюжетних та балетах великих форм балетмейстера Дж.Баланчина. Балети «Дорогоцінності», «Дон Кіхот». Видатний англійський балетмейстер Ф.Аштон. Новітні відкриття балетмейстера. Іронія та романтика в творчості хореографа. Постановки «Дафніс і Хлоя». «Сільвія», «Ундина», «Марна пересторога». Творчість Дж.Ноймайєра. Його досягнення та новаторство. Балетні жанри в творчості хореографа. Експерименти у напрямку «симфонічного танцю». Балети: «Гамлет», «Сон літньої ночі». «Отелло», танц-симфонії на музику Малера й ін. Творчість Р.Петі. Новаторські принципи у творчості балетмейстера, балет «Кармен». Філософсько-естетичне трактування вистав М.Бежара. Багатожанровість творчості. Балети «Жар-Птиця», «Бароко Бельканто.», «Болеро», «Айседора», «Видіння троянди». Американський хореограф і режисер Дж.Роббінс. Праця в класичному джаз-танці та мюзиклах. Кращі мюзикли «Звільнення до міста», «Вестсайдська історія» (фільм Оскар 1962 р.), «Скрипаль на даху». Представник американського танцю модерн Х.Лімон. Визначні постановки хореографа: «Павана Мавра». Створення особистої техніки танцю та балетної трупи. Особливості творчого почерку Е.Ейлі. Увага до фольклору темношкірого населення США. Кращі роботи: «Блюзова сюїта», «Одкровення», «Плач».

План

1. Нові пошуки в балетних та хореографічних постановках II пол. XX століття.
2. Кращі балетні вистави Дж.Баланчина. Неокласицизм у творчості майстра.
3. Творчість Ф.Аштона.
4. Балетмейстер Дж.Ноймайер. Новаторство та багатожанровість творчості.
5. Особливості творчості Р.Петі.
6. Філософсько-естетичне трактування вистав М.Бежара.
7. Американські хореографи Дж.Роббінс, Е.Ейлі, Х.Лімон.

Семінарське заняття № 12 до теми 3.3.

1. Охарактеризувати новаторські пошуки в творчості балетмейстерів та театрів світу II пол. XX століття.
2. Характеристика неокласичного балету.
2. Визначити внесок Дж.Баланчина у світовий балетний театр.
3. Новітні підходи ,естетика танцю в творчості Р.Петі,М.Бежара.
4. Визначити роль американських балетмейстерів у розвитку сучасної хореографії II пол. XX століття.
5. Охарактеризувати нові форми сучасної хореографії у творчості Дж.Ноймайера.
6. Творчість Ф.Аштона.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.3.

Опрацювати матеріал у вигляді стислого конспекту.

Підготувати одне з питань у вигляді презентації : Видатні представники американської сучасної хореографії; Новаторські принципи в творчості М.Бежара; Видатний представник англійського балету Ф.Аштон.

Тема 3.4. Розвиток світового хореографічного мистецтва кінця XX – поч. XXI століть

Анотація до лекції 3.4.

Огляд хореографічного та балетного театрального мистецтва – США, Великобританії, Європи. Репертуарна політика, новаторські бачення в хореографічних постановках театрів світу. Класичні вистави в балетних театрах США та Європи. Збереження кращих зразків світової класичної спадщини на балетних сценах. Діяльність Фонду Дж.Баланчина. Сучасне бачення хореографічної культури в творчості М.Каннінгема. У.Форсайт – американський танцівник і хореограф, який працює в Німеччині. Розробник техніки танцювальної імпровізації. Творчість Їржі Кіліана. Абстрактні балети на музику Баха, Моцарта, Вебера. Постановка «Симфонія псалмів» як одна з визначних. Новаторські пошуки в творчості балетмейстера Раду Поклітару.

Філософія танцю в творчості хореографа Royal Ballet(Британія) Вейн МакГрегора, створення власної студії. Постановки: «Інфра», «Автобіографія», опери «Орфей і Евридіка», «Весілля Фігаро», «Ацис і Галатейя» та інші. Престижні світові балетні конкурси – США, Японія, Європа.

План.

1. Світове хореографічне мистецтво поч. ХХІ століття.
2. Зразки світової класичної спадщини на кращих балетних сценах.
3. Фонд Дж.Баланчина.
4. Творча біографія М. Каннінгема.
5. Розробник техніки танцювальної імпровізації У.Форсайт.
6. Чеський хореограф Їржі Кіліан.
7. Новаторські пошуки українського хореографа Радю Поклітару.
8. Хореограф,режисер Вейн МакГрегор.
9. Світові балетні конкурси та їх значення для збереження та розвитку класичної спадщини.

Семінарське заняття № 13 до теми 3.4.

1. Надати характеристику хореографічного мистецтва поч.ХХІ століття.
2. Визначити та зробити аналіз зразків світової класичної спадщини.
3. Значення Фонду Дж.Баланчина для пропаганди творчості майстра.
4. Значення творчості М. Каннінгема для розвитку сучасного танцю.
5. Хореограф і танцівник У.Форсайт.
6. Вплив Їржі Кіліана на мистецтво танцю ХХІ століття.
7. Хореографічні постановки українського хореографа Радю Поклітару.
8. Багатоспрямованість творчості Вейн МакГрегора.
9. Охарактеризувати Міжнародні балетні конкурси в США (International Ballet Competition), в Варні (Болгарія), Японії, Гельсінкі.

Завдання для самостійної роботи до теми 3.4.

Опрацювати матеріал у вигляді тез.

Підготувати одне з питань у вигляді есе-роздумів :Неокласичні постановки Дж.Баланчина. Вплив його творчості на розвиток класичної хореографії; Новаторські принципи Вейн Мак Грегора; Мистецтво танцю Ї.Кіліана. Значення Міжнародного балетного конкурсу International Ballet Competition (США) для популяризації балетного мистецтва у світі.

Література : 4, 25, 42, 47, 50, 51.

Інтернет ресурси : 1, 2, 3.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 3

Модульний контроль є результатом вивчення модуля та виконується у формі відповідей на питання:

1. Нові пошуки в балетних та хореографічних постановках II пол. XX століття.

2. Кращі балетні вистави Дж.Баланчина. Неокласицизм в творчості майстра.

3. Творчість Ф.Аштона.

4. Балетмейстер Дж.Ноймайер. Новаторство та багатожанровість творчості.

5. Особливості творчості Р.Петі.

6. Філософсько-естетичне трактування вистав М.Бежара.

7. Американські хореографи Дж.Роббінс, Е.Ейлі, Х.Лімон.

8. Неокласицизм у балетній творчості С.Лифаря та Дж.Баланчина.

Література : 25, 42, 47, 50, 51.

Інтернет ресурси : 2, 3.

IV курс, VIII семестр

МОДУЛЬ 4. ІСТОРИЧНІ ВИТОКИ УКРАЇНСЬКОЇ ХОРЕОГРАФІЇ

Тема 4.1. Народне танцювальне мистецтво та його побутування

Анотація до лекції 4.1.

Українська танцювальна культура, її формування. Вплив трудової діяльності на танець. Єдність пісні, танцю та музики в житті народу. Древній вид танцю-хоровод. Побутові та сюжетні танці, їх виникнення. Звичай та обряди в житті українців. Скоморохи, володіння танцювальними формами. Вертепна драма. Народні вистави «Меланка», «Коза». Етнографічні регіони України.

План.

1. Особливості формування танцювальної культури на теренах України.
2. Пісня, танець, музика в житті народу.
3. Хоровод як ритуальний та культовий танець.
4. Звичай та обряди в житті народу. Обрядові дійства в танці та пантомімі.
5. Мистецтво скоморохів, володіння танцем.
6. Поняття вертепна драма.
7. Вистави та їх вплив на подальший розвиток народного танцю.
8. Регіони України, характерні особливості.

Семінарське заняття № 14 до теми 4.1.

1. Основні характеристики формування танцювальної культури в Україні.
2. Походження народних танців, їх зв'язок з піснею і музикою.
3. Хороводи та їх тематика.
4. Побутові танці.

5. Сюжетні танці їх розподіл за групами.
6. Звичаї, обряди їх втілення в танцях та композиціях.
7. Танці в творчості скоморохів.
8. Танці у вертепній драмі.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.1.

Опрацювати матеріал, використовуючи джерельну базу.

Підготувати презентацію однієї з тем: Звичаї та обряди в житті українського народу (обрядовий цикл); Характеристика українських народних танців.

Література: 6, 10, 12, 14, 36, 41, 48.

Тема 4.2. Перші балетні вистави. Народний танець на професійній сцені. Творчість видатних майстрів народного танцю В. Верховинця та В. Авраменка

Анотація до лекції 4.2

Трупа поміщика Д.Ширая. Підготовка та професіоналізм акторів-кріпаків. Російсько-українська трупа І.Штейна. Репертуар балетної трупи. Гастролю зарубіжних балетних артистів в Україні. Хореографічне мистецтво в Києві, Харкові, Одесі. Український танець в операх . Відкриття стаціонарних театрів.

Постановки класичних балетів. Творчість С.Ленчевського. Балетні вистави Б.Ніжинської та О.Кочетовського . Вистава «Наталка Полтавка». Поява на сцені народного танцю. Перший національний стаціонарний театр М.Садовського. Українські театральні трупи під керівництвом М.Старицького, М.Кропивницького, М.Садовського. П.Саксаганського та участь у виставах , як постановники танцювальних сцен, В.Верховинця та Х.Ніжинського. Співпраця Л.Курбаса з М.Мордкіним та В.Верховинцем. Відкриття Державної української муз.драми (1919). Постановка опери М.Лисенка «Утоплена». Два шляхи втілення українського танцю на сцені-відтворення народної самобутності (В.Верховинець) та тенденція до театралізації (Х.Ніжинський,М.Соболь). Перші українські героїко-революційні балети «Карманьола», «Ференджі».

Творчий шлях В.Верховинця. Вивчення національного фольклору та відтворення його в виставах та постановках. Гурт «Жінхоранс». Використання зібраного пісенного та танцювального фольклору в колективі. Співпраця з М.Садовським. Участь у постановці першого національного героїчного балету «Пан Каньовський»(1931). Теоретичні праці В.Верховинця «Українське весілля.», «Теорія українського народного танцю», «Весняночка». Значення творчості В.Верховинця для збереження і розвитку українського народного танцю та фольклору.

В.Авраменко – гідний учень В.Верховинця. Творчий шлях В.Авраменка. Збереження та пропаганда українського танцю за кордоном. Робота в Канаді та США. Книга В.Авраменка «Українські національні танки, музика і стрій». Фільмоіндустрія В.Авраменка. Фільми «Запорожець за Дунаєм», «Наталка

Полтавка». Значення творчості майстра для пропаганди українського танцю за кордоном.

План.

1. Перші згадки про танцівників поміщика Д.Ширая.
2. Російсько-українська трупа І.Штейна.
3. Хореографічне мистецтво в Києві, Харкові, Одесі.
4. Перша вистава «Наталка Полтавка» та поява народного танцю на сцені.
5. Театр корифеїв.
6. Співпраця М.Садовського з В.Верховинцем.
7. Спільні вистави Л.Курбаса з М.Мордкіним та В.Верховинцем.
8. Втілення українського народного танцю в постановках В.Верховинця.
9. Театралізація танцю в творчості Х.Ніжинського та М.Соболя.
10. Перші героїко-революційні балети.
11. Торчий шлях В.Верховинця.
12. Науково-творча діяльність хореографа.
13. Хореограф В.Авраменко.
14. Фільми «Запорожець за Дунаєм», «Наталка Полтавка».
15. Значення творчості майстрів української хореографії В.Верховинця, В.Авраменка на подальший розвиток українського народного танцю .

Семінарське заняття № 15 до теми 4.2.

1. Охарактеризувати репертуар трупи Д.Ширая.
2. Класичні постановки в російсько-українській трупі І Штейна.
3. Охарактеризувати танцювальне мистецтво в Києві, Харкові, Одесі.
4. Основи українського танцю в виставі «Наталка Полтавка».
5. Основні засади формування та становлення театру корифеїв.
6. Творчі доробки В.Верховинця в фольклорі, хореографії, теорії мистецтва танцю .
7. Театр Л.Курбаса. Новаторські вистави.
8. Охарактеризувати героїко-революційні балети на українській балетній сцені.
9. Здійснити огляд праць В.Верховинця «Теорія українського народного танцю», «Весняночка».
10. Перший національний героїчний балет «Пан Каньовський».
11. В.Авраменко – хореограф та режисер.
12. Огляд фільмів «Запорожець за Дунаєм», «Наталка Полтавка».
13. Визначити значення творчості майстрів української хореографії В.Верховинця, В.Авраменка на подальший розвиток українського народного танцю.

Завдання для самостійної роботи до теми 4.2.

Опрацювати матеріал, використовуючи джерельну базу.

Опрацювати праці В.Верховинця «Теорія українського народного танцю», «Весняночка».

Підготувати презентацію однієї з тем: Театр корифеїв; співпраця В.Верховинця з театром М.Садовського; В.Авраменко – видатний представник українського танцю за кордоном.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 4

Модульний контроль є результатом вивчення модуля та виконується у формі відповідей на запитання :

1. Охарактеризувати репертуар трупи Д.Ширая.
2. Класичні постановки в російсько-українській трупі І Штейна.
3. Охарактеризувати танцювальне мистецтво в Києві, Харкові, Одесі.
4. Основи українського танцю в виставі «Наталка Полтавка».
5. Основні засади формування та становлення театру корифеїв.
6. Творчі доробки В.Верховинця в фольклорі, хореографії, теорії мистецтва танцю .
7. Театр Л.Курбаса. Новаторські вистави.
8. Охарактеризувати героїко-революційні балети на українській балетній сцені.
9. Здійснити огляд праць В.Верховинця «Теорія українського народного танцю», «Весняночка.»
10. Перший національний героїчний балет «Пан Каньовський».
11. В.Авраменко – хореограф та режисер.
12. Огляд фільмів «Запорожець за Дунаєм», «Наталка Полтавка».
13. Визначити значення творчості майстрів української хореографії В.Верховинця, В.Авраменка на подальший розвиток українського народного танцю.

Література: 4,10,12, 13,14,15,18,20,21,23,24,48,49.

МОДУЛЬ 5. СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА УКРАЇНИ

Тема 5.1. Національна тема в балетах 40-60 р.р. ХХ століття

Анотація до лекції 5.1.

Перший український національний балет в жанрі хореодрами «Лілея». Співпраця балетмейстера Г.Березової зі сценаристом та композитором у втіленні творів Т.Шевченка .Поєднання різних форм хореографічного мистецтва (класичного танцю, народного українського танцю, ритмізованої пантоміми) у створенні пластичної мови балету. Значення балету для подальшого втілення національної теми та розвитку балетних театрів. Пошуки в балетмейстерській діяльності В.Вронського, С.Сергєєва ,М.Трегубова.

Балетні вистави : «Маруся Богуславка», «Хустка Довбуша», «Сойчине крило», «Сорочинський ярмарок», «Лісова пісня». Виконавці: Є.Єршова, А.Гавриленко, О.Потапова, В.Калиновська, В.Парсегов.

План

1. Постановка першого українського національного балету «Лілея».
2. Основні етапи постановочної роботи.
3. Балетмейстер Г.Березова.
4. Творчість В.Вронського.
5. С.Сергеєв балетмейстер балетів «Маруся Богуславка», «Лісова пісня».
6. Творчі здобутки хореографа-балетмейстера М.Трегубова .Втілення національної теми в балетах «Хустка Довбуша», «Сойчине крило», «Сорочинський ярмарок».
7. Видатні танцівники українського театру .

Семінарське заняття № 16 до теми 5.1.

1. Характеристика першого українського національного балету «Лілея».
2. Головні герої балету «Лілея» та їх лексичне втілення.
3. Творчий шлях Г.Березової.
4. В.Вронський та його бачення хореографічних втілень образів в балетах.
5. Охарактеризувати творчі доробки С.Сергеєва.
6. Втілення національної теми в балетах «Хустка Довбуша», «Сойчине крило», «Сорочинський ярмарок» балетмейстера М.Трегубова.
7. Головні партії, підхід до створення образів танцівниками українського балету Є.Єршовою, А.Гавриленко, О.Потаповою, В.Калиновською, В.Парсеговим.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.1.

Опрацювати матеріал, використовуючи джерельну базу, конспект, відео матеріали.

Ознайомитись з лібрето балетів «Лілея», «Хустка Довбуша», «Сорочинський ярмарок», «Маруся Богуславка».

Підготувати реферат на тему «Балет Лілея –перший український національний балет.», « Національна тема в творчості М.Трегубова.»

Література: 1, 13, 14, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 44.

Тема 5.2. Павло Вірський – реформатор народно-сценічної хореографії

Анотація до лекції 5.2

Творчість П.П.Вірського. Створення Державного ансамблю народного танцю УРСР. Створення хореографічних постановок на основі українських тем ,сюжетів. Національні мотиви ,жанрова різноманітність в творчості П.П.Вірського. Поєднання лексики народно-сценічного та класичного танців. Співпраця з українськими композиторами. Музика як виражальний засіб в творчості балетмейстера. Художник А.Петрицький. Участь у створенні

сценічного втілення костюмів для хореографічних творів майстра. Постановки П.П.Вірського. Малі форми, сюжетні номери та масові хореографічні твори : «Подільночка», «Про що верба плаче», «Чумацькі радощі», «Ой, під вишнею», «Запорожці», «Гопак». Вплив новаторських ідей балетмейстера для подальшого розвитку хореографічного мистецтва.

План

1. Творчий шлях П.П.Вірського.
2. Організація першого професійного ансамблю народного танцю в Україні.
3. Втілення національного колориту в постановках балетмейстера.
4. Співпраця з українськими композиторами.
5. Коміюм як важливий чинник створення хореографічного образу.
6. Співпраця з художником А.Петрицьким.
7. Кращі хореографічні мініатюри хореографа.
8. Масові хореографічні постановки.

Семінарське заняття № 17 до теми 5.2.

1. Охарактеризувати творчість П.П.Вірського.
2. Створення першого професійного ансамблю народного танцю в Україні.
3. Охарактеризувати спільну роботу П.П.Вірського з українськими композиторами у створенні хореографічних композицій.
4. Співпраця з художником А.Петрицьким.
5. Охарактеризувати сюжетні хореографічні постановки «Подільночка», «Ой, під вишнею», «Про що верба плаче.»
8. Танцювальні композиції масових форм «Ми з України», «Запорожці», «Гопак».

Завдання для самостійної роботи до теми 5.2.

Опрацювати матеріал, використовуючи джерельну базу, конспект, відео матеріали.

Переглянути відео матеріали хореографічних композицій П.П.Вірського «Подільночка», «Про що верба плаче», «Чумацькі радощі», «Ой, під вишнею», «Запорожці», «Гопак», «Ми з України» та інші.

Підготувати презентацію : П.П.Вірський- реформатор української народно-сценічної хореографії .

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 5

Модульний контроль є результатом вивчення модуля та виконується у формі презентації (на вибір):

1. Втілення національного колориту в постановках П.Вірського;

2. Співпраця балетмейстера П.Вірського з художником А.Петрицьким над створенням хореографічних творів.

3. Постановки балетмейстера в репертуарі Національного заслуженого академічного ансамблю танцю України ім.П. П. Вірського.

Література :2,4,5,6,7,8,14,17,18,23,24,40,49.

Інтернет ресурси:2

Тема 5.3. Балетний театр 70–90-х р. р. ХХ століття

Анотація до лекції 5.3.

Формування репертуарної політики в балетних театрах України. Балети класичної спадщини як головний чинник репертуару театрів. Творчі експерименти в балетних театрах 70-90 років ХХ століття. Балетмейстерські здобутки А.Шекери. Філософське бачення балетних творів «Легенда про кохання», «Ромео і Джульєтта». Звернення до творчості українських авторів ,постановки балетів «Досвітні вогні», «Камінний господар», «Ольга». Творчість Г.Майорова. Балет «Світанкова поема». Дитячі балети в творчості Г.Майорова. Пластична різноманітність хореографічних мініатюр балетмейстера. Творчі пошуки на одеській сцені балетмейстера І.Чернишова. Класичні постановки. Сучасне бачення та пластичне рішення багатогранності образів в виставах В.Смирнова-Голованова. Творчість В.Ковтуна в Київському класичному балеті. Відновлення шедеврів світової класичної спадщини. Нові погляди ,сучасне трактування балетів у творчості балетмейстерів українських театрів З.Кавац, В.Федотова,Г.Ісупова. Майстерність танцівників Л.Сморгачової, Т.Таякіної, В.Ковтуна, Т.Боровик, Є.Косменка, С.Коливанової, Т.Попеску.

План

1. Балети класичної спадщини в балетних театрах 70–90 рр. ХХ століття.
2. Балетмейстер А.Шекера.
3. Звернення до музики українських композиторів.
4. Балетні вистави та хореографічні мініатюри Г.Майорова.
5. Одеський балетний театр: балетмейстери ,вистави.
6. В.Ковтун виконавець та балетмейстер.
7. Огляд балетних вистав З.Кавац,В.Федотова,Г.Ісупова.
8. Виконавська майстерність Сморгачової, Т.Таякіної, Т.Боровик, Є.Косменка, С.Коливанової, Т.Попеску.

Семінарське заняття № 18 до теми 5.3.

1. Охарактеризувати репертуарну політику балетних театрів України 70-90р.р. ХХ століття.
2. Визначні постановки А.Шекери та створення образно-лексичної палітри в них.
3. Охарактеризувати хореографічні мініатюри ,одноактні балети Г.Майорова.

4. Балетні вистави в Одеському оперному театрі.
5. Охарактеризувати виконавську та балетмейстеру діяльність В.Ковтуна.
6. Здійснити огляд виконавської майстерності Т.Таякіної, Т.Боровик, С.Коливанової, Т.Попеску.

Завдання для самостійної роботи до теми 5.3.

Опрацювати матеріал, використовуючи джерельну базу, відео матеріали.

Переглянути відео матеріали ,які характеризують творчий почерк балетмейстера А.Шекери.(Болеро, Ромео і Джульєтта)

Підготувати презентацію: Балетмейстер А.Шекера; Балети-казки у творчості Г.Майорова; Танцювальний дует Т.Таякіна, В.Ковтун.

Література :6, 13, 18, 20, 21, 22, 38.

МОДУЛЬ 6 . ХОРЕОГРАФІЧНЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНИ КІНЕЦЬ ХХ ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТЬ

Тема 20. Народно-сценічна хореографія в Україні на початку ХХІ століття

Анотація до лекції 6.1.

Професійне хореографічне мистецтво. Ансамблі народного танцю, пісні і танцю ,народні хори ,фольклорні колективи, театри пісні і танцю. Тематика і жанрова різноманітність репертуару. Регіональні особливості в постановках хореографів та балетмейстерів творчих колективів. Особливості репертуару провідних професійних колективів України. Хореографічне мистецтво аматорських хореографічних колективів. Фольклорні мотиви в постановках хореографів аматорських колективів. Фестивалі-конкурси народної хореографії. Їх роль в збереженні та збагаченні мистецтва танцю. Проведення Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім.П.Вірського. Міжнародний фестиваль-конкурс танцю народів світу «Веселкова Терпсихора». Національна хореографічна спілка України. Роль Спілки в збереженні, розвитку, пропаганді професійного та аматорського хореографічного мистецтва.

План

1. Розвиток професійних народних хореографічних колективів.
2. Тематика і жанрова різноманітність репертуару
3. Особливості репертуару провідних професійних колективів України.
- 4.Аматорські хореографічні колективи.
5. Регіональні та фольклорні особливості в тематиці постановок.
6. Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії ім.П.Вірського.
7. Регіональні фестивалі та конкурси як вагомий чинник розвитку мистецтва танцю.
8. Національна хореографічна спілка України.

Семінарське заняття № 19 до теми 6.1

1. Охарактеризувати репертуар ,тематичну різножанровість постановок провідних професійних колективів України.

2. Провідні аматорські колективи України. Регіональна та локальна тематика постановок.

3. Характеристика фестивалів-конкурсів народної хореографії.

4. Переможці Всеукраїнських фестивалів –конкурсів народної хореографії.

5. Охарактеризувати основні напрямки діяльності Національної хореографічної спілки.

6. Науково-творча діяльність Спілки(конференції,майстер-класи)

Завдання для самостійної роботи до теми 6.1.

Опрацювати матеріал, використовуючи джерельну базу, відео матеріали.

Переглянути відео матеріали концертних програм професійних колективів України (ансамбль танцю, ансамбль пісні і танцю, народні хори);

Переглянути відео матеріали провідних дитячих та дорослих аматорських хореографічних колективів.

Підготувати презентацію: Професійні ансамблі танцю. Репертуар та гастрольна діяльність (на вибір 2 колективи); Провідні дитячі колективи України переможці Всеукраїнського фестивалю –конкурсу народної хореографії ім.П.Вірського.

Література: 6, 8, 9, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 33, 34, 36, 39, 41, 48.

Тема 6.2. Розвиток балетних театрів України кінець ХХ поч. ХХІ століть

Анотація до лекції 6.2.

Розвиток українського балетного мистецтва. Звернення до творів композиторів -класиків, сучасних композиторів. Нові прийоми, виражальні засоби , експерименти в лексиці та тематиці в творчості В. Литвинова, А.Рубіної, А.Рехвіашвілі, В.Яременка, В.Іщука, Балети класичної спадщини як основа репертуару театрів України. Балетна та оперна музика композитора О.Родіна. Співпраця з Р.Поклітару. Активізація творчого життя театрів завдяки міжнародних конкурсів та фестивалів. Міжнародний конкурс артистів балету ім.С Лифаря. Переможці та лауреати конкурсу. Премія в галузі хореографії ім.А.Шекери.

План

1. Балетні театри України кінця ХХ – поч. ХХІ століття (огляд).
2. Балети класичної спадщини в репертуарі театрів.
3. Літературні образи в балетах В.Литвиненка.
4. Постановка А.Рубіної «Цвіт папороті» Є.Станковича.
5. Нові знахідки в класичних балетах А.Рехвіашвілі.
6. Балетна музика композитора О.Родіна.
7. Міжнародний конкурс артистів балету ім. С.Лифаря.
8. Балетні фестивалі в Україні. Міжнародний фестиваль танцю «Серж Лифар де ля данс».
9. Премія ім.А.Шекери. Переможці різних років.

Семінарське заняття № 20 до теми 6.2.

1. Охарактеризувати класичні балетні вистави в репертуарі оперно-балетних театрів.
2. Музично-пластичне рішення образів балету «Ніч перед Різдвом» В.Литвиненка, (Є.Станковича).
3. Сучасне бачення та втілення музики Є.Станковича в творчості А.Рубіної.(«Цвіт папороті»).
4. А.Рехвіашвілі в Національній опері України.
5. Охарактеризувати Міжнародні балетні конкурси артистів балету ім.С.Лифаря.
6. Визначити переможців премії ім. А.Шекери в різні роки.
7. Постановки Р.Поклітару на муз. твори О.Родіна.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.2.

Опрацювати матеріал, підготувати стислий конспект.

Назвати переможців *Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії імені Павла Вірського.*

Назвати переможців *Міжнародного конкурсу артистів балету імені С.Лифаря.*

Назвати особливості *Міжнародного фестивалю танцю «Серж Лифар де ля данс».*

Підготувати презентацію: Огляд репертуару та творчих здобутків оперно-балетних театрів України за останні 5 років; Міжнародний конкурс артистів балету ім.С.Лифаря.(будь-який із 7-и конкурсів); Переможні та володарі премії в галузі хореографії ім.А.Шекери.

Література: 6, 13, 20, 21, 22, 24, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 35, 37, 45.

Тема 6.3. Видатні балетмейстери та виконавці кінця ХХ – поч. ХХІ ст.

Анотація до лекції 6.3.

Провідні балетмейстери та виконавці оперно-балетних театрів України. Балет «Лілея» в редакції В.Ковтуна – нове висвітлення літературної основи. Балетмейстер В. Литвинов. Творча співпраця балетмейстера з сучасними композиторами. Балети «Ніч перед Різдвом» Є.Станковича, «За двома зайцями» Ю.Шевченка. Творчі пошуки, сучасна пластика в хореографії А. Рубіної. Творчий шлях балетмейстера А.Рехвіашвілі. Чарівна казка «Снігова королева». Класична палітра балетних постановок В.Яременка.

Виконавська майстерність М.Моткова, О.Філіп'євої, В.Яременка, Т.Білецької, Д.Матвієнка, О.Голиці, Н.Мацак, К.Кухар, О.Стоянова, В.Іщука.

План

1. Балетмейстери та виконавці балетних театрів Київ, Одеси, Харкова, Львова, Дніпра.
2. Нова редакція балету «Лілея» В.Ковтуна в Національній опері.

3. Творчий шлях балетмейстера В.Литвинова.
4. Співпраця хореографа з українськими композиторами.
5. Сучасне бачення хореографічних образів в творчості А.Рубіної.
6. Балетмейстер та керівник балету Національної опери А.Рехвіашвілі.
7. Танцівник та балетмейстер В.Яременко.
8. Видатні майстри балетного театру М.Мотков, О.Філіп'єва, В.Яременко, Т.Білецька, Д.Матвієнко, О.Голиця, Н.Мацак, К.Кухар, О.Стоянов, В.Іщук.

Семінарське заняття № 21 до теми 6.3.

1. Охарактеризувати стан та розвиток оперно-балетних театрів Києва, Одеси, Харкова, Львова, Дніпра.
2. Балетмейстер В.Ковтун. Балет «Лілея» в Національній опері.
3. Охарактеризувати співпрацю В.Литвинова з українськими композиторами.
4. Творчість А.Рубіної.
6. Балетмейстерські пошуки А.Рехвіашвілі.
7. Танцівник та балетмейстер В.Яременко.
8. Видатні танцівники М.Мотков, О.Філіп'єва, В.Яременко, Т.Білецька, Д.Матвієнко, О.Голиця, Н.Мацак, К.Кухар, О.Стоянов, В.Іщук.

Завдання для самостійної роботи до теми 6.3.

- Опрацювати матеріал, підготувати стислий конспект (тези);
 Охарактеризувати творчість балетмейстерів оперно-балетної сцени В.Ковтуна, В.Литвинова, А.Рубіної, А.Рехвіашвілі.
 Назвати кращі балетні партії: М.Моткова, О.Філіп'євої, В.Яременка, Т.Білецької, Д.Матвієнка, О.Голиці, Н.Мацак, К.Кухар, О.Стоянова, В.Іщука.

МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 6

Модульний контроль є результатом вивчення модуля та виконується у формі презентації (на вибір будь-яке питання):

1. Вистави на музику українських композиторів у творчих доробках В.Литвинова;
2. Балетмейстерські пошуки А.Рехвіашвілі;
3. Балетні образи Народної артистки України О.Філіп'євої;
4. Трагування чоловічих образів в балетах виконавцями М.Мотков, Д.Матвієнко, В.Яременко, О.Стоянов, В.Іщук.

Література: 4, 6, 20, 21, 22, 23, 24, 27, 29, 30, 32, 46, 49.

5. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ

(за формами контролю)

7 семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			1 модуль	2 модуль	3 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	2	4x2=8	5x2=10	4x2=8
2	Семінарські заняття	2	4x2=8	5x2=10	4x2=8
3	Самостійна робота	2	4x2=8	5x2=10	4x2=8
4	Модульний контроль	2	1x2=2	1x2=2	1x2=2
Усього за модуль			26	32	26
Екзамен		16			
Разом з дисципліни		26+32+26+16= 100 балів			

8 семестр

№ з/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за 1 заняття	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)	Бали за всі заняття (максимальні)
			4 модуль	5 модуль	6 модуль
1	Відвідування лекцій та участь в аудиторній роботі	2	2x2=4	3x2=6	3x2=6
2	Семінарські заняття	3	2x3=6	3x3=9	3x3=9
3	Самостійна робота	2	2x2=4	3x2=6	3x2=6
4	Модульний контроль	4	1x4=4	1x4=4	1x3=3
Усього за модуль			18	25	25
Залік		32			

5. Питання до екзамену

IV курс VII семестр

1. Танець в житті Давньої Греції.
2. Суспільні танці, їх поділ.
3. Військові танці-особливість виконання, характерні ознаки, характер виконання.
4. Ритуальні (культові) танці. Хороводи та їх особливий супровід
5. Театральне мистецтво Давньої Греції.
6. Особливості виконання танців в драмі, трагедії та комедії.
7. Танець в драматургії Есхіла, Аристофана, Еврипіда, Софокла.
8. Характерні ознаки танцювального мистецтва Древнього Риму.
9. Видовища та свята в житті римлян.
10. Народні обряди та свята Середньовіччя.
11. Роль і місце танцю та пантоміми в літургійній драмі.
12. Різновиди бранлів і хороводів.
13. Виникнення придворного танцю.
14. Театральні жанри Середньовічного театру: мікраль містерія, мораліте, фарс.
15. Середньовічні лицарські турніри.
16. Танцювальна культура епохи Відродження.
17. Зародження балетного мистецтва в Італії.
18. Теоретики мистецтва танцю.
19. Становлення оперного мистецтва.
20. Комедія дель арте.
21. Французька танцювальна культура.
22. «Плеяда» та її роль у розвитку придворного балету.
23. Танцювальна культура Англії. Народні та придворні танці.
24. В.Шекспір та його театр.
25. Маска – жанр придворної вистави Англії.
26. Бен Джонс, його вистави.
27. Класицизм – напрям у мистецтві XVII століття.
28. Балет Франції .
29. Творчість композитора Ж. Люлі.
30. П. Бошан ,його роль в формуванні системи класичного танцю.
31. Створення високого жанру комедії-балет Ж. Б. Мольєром.
32. Виконавське мистецтво.
33. Англійський балет XVII століття
34. Балетний театр в епоху Просвітництва.
35. Англійський театр.
36. Творчість Дж.Уівера

37. Пантоміма в постановках Дж.Річа.
38. Балет Австрії – характерні особливості, представники.
39. Жанрові балети Ф.Хільфердінга.
40. Особливості в творчості Г.Анджоліні.
41. Новаторські прийоми в творчості М.Камарго, М.Салле.
42. Танцівники Ф. Прево, Л. Дюпре, Вестріси (батько та син).
43. Творчий шлях Ж.Ж.Новера.
44. Вплив ідей просвітництва на формування поглядів балетмейстера.
45. Праця Ж.Ж.Новера «Листи про танець і балети» .
46. Створення жанру трагедії в балеті.
47. Комедійні балети хореографа.
48. Значення реформи балетмейстера для подальшого розвитку балетного театру.
49. Період предромантизму в балетному театрі.
50. Література, музика, декоративне оформлення в період предромантизму.
51. Творчість хореографа Ж.Доберваля.
52. Балет-комедія «Марна пересторога».
53. Балетний театр Італії.
54. Хореограф та танцівник С.Вігано.
55. Хореодрами як балетний жанр в творчості С.Вігано.
56. Танцівники I пол. XIX століття.
57. Романтизм у різних видах мистецтва.
58. Романтизм в балеті.
59. Творчість балетмейстера Ф.Тальйоні.
60. Головні герої балету «Сильфіда.»
61. Балети Ж.Кораллі.
62. Творчі знахідки в балетах Ж.Перро.
63. Балет «Жізель» – вершина романтичного балету.
64. Балетмейстер А.Бурнонвіль.
65. Творчість балетмейстера М.Петіпа.
66. М.Тальйоні – видатна представниця романтичного балету.
67. Участь в балеті «Сильфіда». Створення фантастично-феєричного образу.
68. Творчість Ф.Ельслер.
69. Співпраця К.Грізі з Ж.Перро. Створення образу Жізель.
70. Танцівниця Ф.Черріто .
71. Гастролі Л. Гран. Участь в балетах Датського Королівського балету
72. Виникнення танцю модерн.
73. Творчість Ф.Дельсарта.
74. Особливості музично-ритмічного виховання Е.Жан-Далькроза.
75. Айседора Дункан яскрава представниця танцю модерн.
76. Стилзація в пластичній мові Р.Сен-Деніса
77. Творчі пошуки Т.Шоуна.
78. Балетний театр Англії. Творчість Нінетт де Валуа.
79. Естетика М.Рамбер учениці Ф.Далькроза.
80. Представниця англійського балету М.Фонтейн.

81. Творчі здобутки С.Лифаря як балетмейстера Паризької опери.
82. Танцівниця Івет Шовіре.
83. Балет США. Балетмейстер Дж.Баланчин.
84. Новаторські принципи М.Грехем в сучасній хореографії.
85. Німецькі хореографи нових форм танцю Рудольфа фон Лабан та М.Вігман.
86. Нові пошуки в балетних і хореографічних постановках II пол. XX ст.
87. Кращі балетні вистави Дж.Баланчина. Неокласицизм в творчості майстра.
88. Творчість Ф.Аштона.
89. Балетмейстер Дж.Ноймайер. Новаторство та багатожанровість творчості.
90. Особливості творчості Р.Петі.
91. Філософсько-естетичне трактування вистав М.Бежара.
92. Американські хореографи Дж.Роббінс, Е.Ейлі, Х.Лімон.
93. Особливості хореографічного мистецтва поч.ХХІ століття.
- 94.Зразки світової класичної спадщини на кращих балетних сценах.
- 95.Фонд Дж.Баланчина. Його значення для збереження творчих шедеврів майстра.
- 96.Творча біографія М. Каннінгема.
- 97.Розробник техніки танцювальної імпровізації У.Форсайт.
- 98.Чеський хореограф Їржі Кіліан.
- 99.Новаторські пошуки українського хореографа Радю Поклітару.
100. Хореограф,режисер Вейн МакГрегор.
101. Міжнародні балетні конкурси в США(International Ballet Competition), в Варні (Болгарія), Японії, Хельсинкі та їх значення для збереження та розвитку світової класичної спадщини.

Питання до заліку
IVкурс VIII семестр

1. Особливості формування танцювальної культури на теренах України.
2. Пісня ,танець, музика в житті народу.
3. Хоровод як ритуальний та культовий танець.
4. Звичаї та обряди в житті народу. Обрядові дійства в танці та пантомімі.
5. Мистецтво скоморохів, володіння танцем.
6. Поняття вертепна драма.
7. Вистави та їх вплив на подальший розвиток народного танцю.
8. Регіони України, характерні особливості.
9. .Перші згадки про танцівників поміщика Д.Ширая.
10. Російсько-українська трупа І.Штейна.
11. Хореографічне мистецтво в Києві, Харкові, Одесі.
12. Перша вистава «Наталка Полтавка» та поява народного танцю на сцені.
13. Театр корифеїв.

14. Співпраця М.Садовського з В.Верховинцем.
15. Спільні вистави Л.Курбаса з М.Мордкіним та В.Верховинцем.
16. Втілення українського народного танцю в постановках В.Верховинця.
17. Театралізація танцю в творчості Х.Ніжинського та М.Соболя.
18. Перші героїко-революційні балети.
19. Творчий шлях В.Верховинця.
20. Науково-творча діяльність хореографа.
21. Творчість В.Авраменко.
22. Фільми «Запорожець за Дунаєм», «Наталка Полтавка» В.Авраменка.
23. Значення творчості майстрів української хореографії В.Верховинця, В.Авраменка на подальший розвиток українського народного танцю .
24. Праці В.Верховинця «Теорія українського народного танцю», «Весняночка».
25. Постановка першого українського національного балету «Лілея». Основні етапи постановочної роботи.
26. Балетмейстер Г.Березова.
27. Творчий шлях балетмейстера. В.Вронського.
28. Балетмейстер С.Сергєєв . Балети «Маруся Богуславка», «Лісова пісня».
29. Творчі здобутки балетмейстера М.Трегубова. Втілення національної теми в балетах «Хустка Довбуша», «Сойчине крило», «Сорочинський ярмарок».
30. Видатні танцівники українського театру Є.Єршова, А.Гавриленко, О.Потапова, В.Калиновська, В.Парсєгов.
31. Творчий шлях П.П.Вірського.
32. Створення першого професійного ансамблю народного танцю в Україні.
33. Втілення національного колориту в постановках балетмейстера.
34. Співпраця П.Вірського українськими композиторами.
35. Співпраця з художником А.Петрицьким.
36. Кращі хореографічні мініатюри хореографа : Подоляночка, Ой, під вишнею.
37. Характеристика масових хореографічних постановок : Гопак, Запорожці,
38. Вишивальниці, Ми з України.
39. Балети класичної спадщини в балетних театрах 70-90рр.. ХХ століття.
40. Балетмейстер А.Шекера.
41. Звернення А.Шекери до музики українських композиторів.
42. Балетні вистави та хореографічні мініатюри Г.Майорова.
43. Одеський балетний театр: балетмейстери, вистави.
44. В.Ковтун виконавець і балетмейстер.
45. Огляд балетних вистав балетмейстерів-постановників З.Кавац, В.Федорова, Г.Ісупова.
46. Виконавська майстерність .Сморгачової, Т.Таякіної, Т.Боровик, Є.Косменка, С.Коліванової ,Т.Попеску.
47. Розвиток професійних народних хореографічних колективів.
48. Особливості репертуару провідних професійних колективів України.
49. Провідні аматорські хореографічні колективи.

50. Регіональні та фольклорні особливості в тематиці постановок аматорських колективів.
51. 50.Всеукраїнський фестиваль-конкурс народної хореографії ім.П.Вірського.
52. Регіональні фестивалі та конкурси як вагомий чинник розвитку мистецтва танцю.
53. Переможці Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П.Вірського.
54. Номінації Всеукраїнського фестивалю-конкурсу народної хореографії ім. П.Вірського.
55. Створення Національної хореографічної спілки України .
56. Охарактеризувати основні напрямки діяльності Національної хореографічної спілки.
57. Науково-творча діяльність Спілки (конференції,майстер-класи).
58. Творчий огляд оперно-балетних театрів України кінця ХХ – поч. ХХІ століття.
59. Балети класичної спадщини в репертуарі театрів.
60. Літературні образи в балетах В.Литвинова.
61. Постановка А.Рубіної «Цвіт папороті» Є.Станковича.
62. Нові знахідки в класичних балетах А.Рехвіашвілі.
63. Міжнародний конкурс артистів балету ім. С.Лифаря.
64. Балетні фестивалі в Україні. Міжнародний фестиваль танцю «Серж Лифар де ля данс».
65. Переможці Міжнародних конкурсів артистів балету ім.С.Лифаря (від 1 до 7).
66. Переможці Міжнародних конкурсів артистів балету ім.С.Лифаря в номінації Хореографи.
67. Балетмейстери та виконавці балетних театрів Києва, Одеси, Харкова, Львова, Дніпра (огляд за останні 5 років).
68. Нова редакція балету «Лілея» В.Ковтуна в Національній опері.
69. Творчий шлях балетмейстера В.Литвинова.
70. Постановка балетів В.Литвинова на муз.Є.Станковича, Ю.Шевченка.
71. Сучасне бачення хореографічних образів в творчості А.Рубіної.
72. Балетмейстер та керівник балету Національної опери А.Рехвіашвілі.
73. Танцівник та балетмейстер В.Яременко.
74. Видатні майстри балетного театру: М.Мотков, О.Філіп'єва, Д.Матвієнко.
75. Видатні майстри балетного театру:В.Яременко, Т.Білецька.
76. Видатні майстри балетного театру: О.Голиця, Н.Мацак, В.Іщук.
77. Творчий дует К.Кухар, О.Стоянов.
78. Премія ім..А.Шекери.в галузі хореографії. Переможці престижної премії.
79. Балетна та оперна музика О.Родіна. Співпраця з Р.Поклітару.
80. Балет «Аладдін» композитора О.Родіна. Характеристика образів.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧА

Відповідь здобувача оцінюється на:

- **Оцінку А (90-100)** – якщо повно та глибоко, розгорнуто, правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
 - здобувач виявляє глибокі знання усієї програми навчальної дисципліни;
 - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить власні висновки та узагальнення;
 - застосовує теоретичні знання на практиці, робить власні висновки та узагальнення;
 - володіє навичками івент-аналізу масових та елітарних практик;
 - розуміє можливості сучасних наукових методів та володіє цими методами на рівні, необхідному для вирішення практичних завдань, що постають при виконанні професійних обов'язків.
- **Оцінку В (82-89)** – якщо правильно та обґрунтовано викладено матеріал:
 - здобувач виявляє знання усієї програми навчальної дисципліни;
 - відображає чітко знання термінів, правильно формулює відповідь, робить певні узагальнення;
 - але відповідь не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
 - наявні незначні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку С (74-81)** – якщо правильно викладено матеріал:
 - відображає знання термінів, логічно формулює відповідь, але наявні незначні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їхні характеристики;
 - наявні неточності у виконанні практичних завдань.
- **Оцінку D (64-73)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою, недостатньо аргументованою:
 - є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет запитання;
 - є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, нечіткі їх характеристики;
 - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;
 - не містить посилань на літературу;
 - викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
 - містить багато граматичних, грубих стилістичних помилок та виправлень;
- **Оцінку E (60-63)** – якщо відповідь здобувача є поверхневою:
 - свідчить про наявність прогалин у знаннях, зокрема не засвідчує повною мірою знання основних понять, концепцій, категорій;

- викладена з порушенням логіки подання матеріалу.
- **Оцінку FX (35-59)** – якщо здобувач не відповів на поставлене питання або відповідь є неправильною:
 - не розкриває сутності питання, або ж допущено грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність відповідних знань у здобувача чи їх безсистемність та поверховість;
 - не знає основних положень навчальної дисципліни та принципів аналізу ситуацій; не вміє сформулювати власну думку та викласти її.
- **Оцінку F (1-34)** – якщо здобувач не відвідував заняття, не відпрацював їх, не проявляв бажання пізнавати навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамен/заліку, курсового проекту (роботи), практики
90–100	A	Відмінно
84–89	B	Добре
74–83	C	
66–73	D	Задовільно
61–65	E	
21–60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Публікації науково-педагогічного працівника за темою навчальної дисципліни:

1. Корисько Н.М. Національна тема в Українському балетному театрі(40-50pp. XX ст.): Метод.розробка Київ:ДАКККіМ,2000.-15с.
2. Створення ансамблів народного танцю як нового жанру хореографічного мистецтва :методичні рекомендації / Укл. Н.М.Корисько. Київ : ДАКККіМ. 2002. 26 с.
3. Зарубіжний балетний театр від витоків до середини XVIII століття: Методичні рекомендації /Укл.Н.М.Корисько Київ : ДАКККіМ,2002. 26 с.
4. Видатні майстри хореографічного мистецтва :біографічний довідник/Укл.Н.М.Корисько. Київ : ДАКККіМ, 2003. 18с.
5. Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. Вірського. Методичні рекомендації / Укл. Н.М.Корисько. Київ : ДАКККіМ. 2004. 12 с.
6. Історія хореографічного мистецтва України: методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів освітнього рівня «Магістр» спеціальності 024 «Хореографія» / розроб. Н. М. Корисько. Київ : НАКККіМ, 2019.36с.

Основна література:

7. Боримська Г.В. Самоцвіти українського танцю. К.:Мистецтво ,1974.-136с.
- 8.Бурковський О. Завжди в дорозі. Київ : Преса Плюс, 2013. 128с.+88іл.
- 9.Вадясова Н.В., Чернець В.Г., Шульгіна В.Д. Мистецько-педагогічна школа діяча української культури Мирослава Вантуха : наукове видання. Київ : НАКККіМ, 2012. 152 с.
10. Василенко К.Ю. Український танець : підруч. для здобувачів ін-тів культури. Ін-т підвищення кваліфікації працівників культури.Київ, 1997. 281 с.
11. Верховинець В. М. Теорія українського народного танцю. Київ : Муз.Україна. 1990. 150 с.
12. Гуменюк А. Народне хореографічне мистецтво України. Київ : Мистецтво. 1963.
13. Загайкевич М. Українська балетна музика. Київ : Наукова думка, 1969. 229 с.
14. Кокуленко Б. Степова Терпсихора. Кіровоград : Степ, 1999. 213 с.
15. Кривохижа А. Гармонія танцю. Кіровоград : Антураж А, 2003. 99 с.: іл.
16. Легка С.А. Українська народна хореографічна культура XX століття: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук: спец.17.00.01. Київ, 2003. 20 с.
17. Литвиненко В.А. Зразки народної хореографії. Київ : Альтерпрес, 2007. 468 с.

18. Майстри народно-сценічного танцю: біогр. довід. упоряд. О.П.Колосок. ДАКККіМ, 2009. 116 с.:іл.
19. Пронь А. Становлення сценічних форм хореографічного фольклору в Україні в контексті взаємовпливу регіональних традицій. Вісник Прикарпатського університету. Івано-Франківськ, 2008. Вип. 14. С. 164-168.
20. Станішевський Ю.О. Національний академічний театр опери та балету ім. Тараса Шевченка : історія та сучасність. Київ : Муз.Україна, 2002.
21. Станішевський Ю.О. Балетний театр України : 225 років історії. Київ, 2003.
22. Туркевич В.Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях : біобібліогр. довід.: хореографи, артисти балету, композитори, диригенти, лібретисти, критики ,художники. Київ. 1999. 223 с.: іл.
23. Шалапа С.В., Корисько Н.М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч. 1. Київ : НАКККіМ, 2015. 232 с.
24. Шалапа С.В., Корисько Н.М. Методика роботи з хореографічним колективом : підручник. Ч.2. Київ : НАКККіМ, 2015. 220 с.
25. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
26. Чурпіта Т.М. Микола Трегубов. Київ : НАКККіМ, 2018, 141 с.: іл.

Допоміжна література:

27. Аксютіна В. В. Балет Юрія Шевченка “ За двома зайцями ”: музичні та літературні перетини. Мистецтвознавчі записки: зб. Наукових праць, 2022. Вип. 41. С. 129 – 133.
28. Аксютіна В. В. Балетна музика у довідковій літературі / Культура і мистецтво:сучасний науковий вимір : матеріали ІV міжнар. наук. конф. Молодих вчених,аспірантів та магістрів, 4-5 лист. 2021 р. М-во культ. та інформ. Політики України; Нац. акад. кер. кадрів культ. і мистец. Київ: НАКККіМ, 2021. С. 110–111.
29. Аксютіна В. Мистецтвознавче дослідження балетів Юрія Шевченка: пошук джерел та їхнє опрацювання / Культурні та мистецькі студії ХХІ століття: науково-практичне партнерство: матеріали ІІ Міжнар. наук.-практ. конф., 10 листопада 2021 р. М-во культ. та інформ. політики України; Нац. акад.кер. кадрів культ. і мистец. Київ: НАКККіМ, 2021. С. 131–133.
30. Аксютіна В. В. Балет Юрія Шевченка «Буратіно і чарівна скрипка»: особливості роботи хореографа з музикою композитора / Особливості роботи хореографа в сучасному соціокультурному просторі : матер. VII Міжнар. наук.-практ. конф.(Київ, 03 червня 2022 р.). Київ : НАКККіМ, 2022. С. 64–66.
31. Афоніна О. С. Музична основа сучасних українських балетів. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2020. № 3. С. 121–126.
32. Афоніна О. С. Балет Олександра Родіна «Аладдін». Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2022. № 4. С. 121–126.

33. Балог К.Ф., Танці Закарпаття. Ужгород: Госпрозрахунковий РВВ комітету інформації, 1998.-144 с.
34. Бігус О. Сучасна фестивальна народна творчість у Прикарпатті. Актуальні питання культурології: альм. наук. т-ва «Афіна», Каф. культурології у 2-х т.-Рівне : РДГУ, 2010. Вип.10. Т. 2. С. 173-177.
35. Бернадська Д.П. Феномен синтезу мистецтв в сучасній українській сценічній хореографії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.01. Київ, 2005. 20 с.
36. Белянкін Н.М. Народне хореографічне мистецтво як духовна і творча естетична культура // Наука і сучасність. Київ, 2000. Вип. 2, ч. 1. С. 21-27.
37. Загайкевич М. П. Микола Гоголь і балетна творчість українських композиторів. Студії мистецтвознавчі: Театр. Музика. Кіно. 2009. № 4. С. 68-73.
38. Загайкевич М. П. Прем'єра балету «Ольга» Є. Станковича. Музика. 1982. № 3. С. 3-8.
39. Квецко О. Я. Хореографічна культура бойків на Прикарпатті кінця ХХ – початку ХХІ століть. URL: https://nakkkim.edu.ua/images/Instytut/dysertatsii/Avtoreferat_KvetskoOY.pdf
40. Кокуленко Б. Театр Павла Вірського Кіровоград. 2011. 60 с.
41. Легка С.А. Традиції народної культури в українській хореографії питання культурології. Київ, 2001. Вип. 17. С. 28-36.
42. Лифар Серж. Спогади Ікара / пер. з фр. Г. Малець. Київ : Пульсари, 2007. 192 с. (Українці у славетній цивілізації).
43. Новер Ж.Ж. Листи про танець і балети. 1965. 375с.
44. Підлипська А. Критика балету в УРСР 1920–1930-х років: від авангардних інтенцій до утвердження соцреалістичного канону : дис. ... доктора мистецтвозн.26.00.01 «Теорія та історія культури». Київ : КНУКіМ, 2021. 458 с.
45. Погребняк М.М. Теоретичне підґрунтя «новизни» в українській сучасній хореографії. Вісник КНУКіМ. Київ, 2004. Вип. 11. С. 103-108.
46. Погребняк М. М. Постмодерний танець Раду Поклітару // Мат. V Всеукр. науково-практ. конф. «Художні практики та мистецька освіта у кроскультурному просторі сучасності, 7-8 жовтня 2019 р. С. 47 – 49.
47. Погребняк М. М. Рольова гра і 3D-технології як творчі методи балетмейстерів Уільяма Форсайта і Мерса Каннінгема // Sciences of Europe, 2021.
48. Станішевський Ю. Танець у менталітеті нації. Музика. 1997. № 3. С. 21-22.
49. ЕНЦИКЛОПЕДІЯ Балет / Українська музична енциклопедія. Т. 1 / Гол. редкол. Г. Скрипник; Національна Академія Наук України; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського. Київ: Видавництво Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології НАН України, 2006. Т. 1 [А - Д]. С. 129-133.
50. Чепалов О.І. Хореологія: статті та лекції. Ліра-К. 2020. 228 с.
51. Шариков Д. Класифікація сучасної хореографії : монографія. Київ : 2008. 168 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. Наукова періодика України. Сайт електронних видань вищих навчальних закладів і наукових установ України. URL: <http://journals.uran.ua>
2. Електронний каталог Наукової бібліотеки НАКККіМ. URL: <http://library.nakkkim.edu.ua/>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=tnd7khBg3cY4>. Глобальна цифрова бібліотека. URL: <https://digitallibrary.io>
5. Хореографічна культура доби Відродження. studfile.net > preview
6. Шариков Д. Балет XVII-XVIII століття: видатні майстри і виражальні засоби. dsru.edu.ua > youngsc > AQGS > Art
7. Реформа театру епохи Просвітництва. Творчість Джона Рича і Джона Уівера ХУІІст. vuzlit.com > reforma_teatru_epohi_pros...
8. Жан Жорж Новер www.wiki-data.uk-ua.nina.az >
9. Предромантична епоха studfale.net > preview > page :2
10. Балет епохи Романтизму. Характеристика творчості Філіппе Тальоні, Марії Тальоні, Фанні Ельслер. vuzlit.com > ballet_epohi_romantizmu_h...